

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และ เสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้สรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอายุแตกต่างกันต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป คร่าวเรือนละ 1 คน จำนวน 1,303 คน จาก 1,303 ครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (สำนักทะเบียนอำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. 2552)

กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 306 คน จากกลุ่มประชากรโดยใช้วิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, Taro. 1973 : 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของ การทดสอบที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 306 คน

จำแนกตาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับปวส. หรือ อนุปริญญาขึ้นไป จำนวน 178 คน (ร้อยละ 58.20) ระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. จำนวน 71 คน (ร้อยละ 23.20) และระดับประถมศึกษา จำนวน 55 คน (ร้อยละ 18.00) จำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุ 18-35 ปี จำนวน 120 คน (ร้อยละ 39.20) อายุ 36-55 ปี จำนวน 112 คน (ร้อยละ 36.60) และอายุ 56-75 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 24.20)

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีของ องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ แผนงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แผนงานพัฒนาด้าน การเมืองการบริการ แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ แผนงานพัฒนาด้านสังคม แผนงานพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข แผนงานพัฒนาด้าน การศึกษาและวัฒนธรรม และแผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ แผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ควรมีการส่งเสริม การตลาดให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชน ควรมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม ควรมี การส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสานอย่างต่อเนื่อง แผนงานพัฒนาด้านสังคม ควรเพิ่มการ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในด้านอื่นๆ ควรมีการส่งเสริมอาชีพให้ผู้พิการอย่างเหมาะสม แผนงาน พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรมีการสร้างถนนให้เป็นถนนคอนกรีตทุกสาย ควรสร้างทาง ระบายน้ำตามถนนภายในหมู่บ้าน การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินที่สาธารณะรวมทั้ง การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ควรมีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ ตื้นเขิน ควรมีการดูแลไม่ให้ น้ำขาดแคลนในฤดูแล้ง

แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข ควรเชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ความรู้ด้านโรคติดต่อและวิธีป้องกัน ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมิให้เกิดโรคติดต่อ แผนงานพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการรณรงค์การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง มีการจัดโครงการ อบต. เคลื่อนที่เป็นประจำ มีการจัดอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมืองเป็นประจำ มีการจัดเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของ อบต. เป็นประจำ แผนงานพัฒนาด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมด้านประเพณี ไม่ควรมีการประกวดกิจกรรมเพราะจะทำให้เกิดความขัดแย้ง ควรส่งเสริมการงดดื่มสุราในวันสำคัญทางศาสนา ควรส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และแผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการอบรมเยาวชนให้เป็นแกนนำในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการรณรงค์และมีการปลูกป่าทดแทนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ตามสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะฮาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1.1 แผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชนยังไม่เหมาะสม การส่งเสริมกลุ่มอาชีพยังไม่หลากหลาย การส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสานขาดต่อเนื่อง

1.2 แผนงานพัฒนาด้านสังคม การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง การดูแลคนพิการยังไม่เหมาะสม

1.3 แผนงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างถนนให้เป็นถนนคอนกรีตยังไม่เพียงพอ ทางระบายน้ำตามถนนมีเพียงบางหมู่บ้านเท่านั้น

1.4 แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ การขุดลอกแหล่งน้ำที่ต้นเงินมีเพียงไม่กี่แห่ง การดูแลน้ำในฤดูแล้งไม่ดีมากนัก

1.5 แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ความรู้ด้านโรคติดต่อและวิธีป้องกันแก่ประชาชนยังไม่ทั่วถึง การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมิให้เกิดโรคติดต่อมีน้อย

1.6 แผนงานพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเอง มีการรณรงค์การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนพอสมควรเท่านั้น ไม่ค่อยมีการจัดอบรมประชาชนเกี่ยวกับการเมือง ไม่มีการจัดเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของ อบต. นึก

1.7 แผนงานพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมด้านประเพณีได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น มีการรณรงค์การงดดื่มสุราในวันสำคัญทางศาสนาไม่มากเท่าที่ควร การส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นมีไม่มากนัก

1.8 แผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการอบรมเยาวชนให้เป็นแกนนำในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติค่อนข้างน้อย การรณรงค์ให้เกิดจิตสำนึกในการหวงแหนป่ามีน้อย

ผลการศึกษาที่พบ สอดคล้องกับ เรวัตติ สมบัติทอง (2543 : 25) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ อรรถพล แก้วมนตรี (2547 : 47) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับวิสูตร จงชวณิษฐ์ (2549 : 95) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรือต่อการบริหารงานของ

เทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ธิดารัตน์ ฆารสินธุ์ (2549 : 97) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ปัญหาด้านการบริหารงานด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยรวมทุกปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ประมวล เกตรา (2550 : 97) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอกเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมมีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ เคนดวง สุบุตรศรี (2550 : 88) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกแกดำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ พรพรรณิศา สมศรีธา (2550 : 94) ได้ทำการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลตำบลทุกแห่งในจังหวัดมหาสารคามเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ เขวภา ถิ่นชัยภูมิ (2547 : 15) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่นอำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นด้วยต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ไม่สอดคล้องกับ คุณาวุฒิ ไชยคำภา (2547 : 35) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวมเห็นว่า มีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ไม่สอดคล้องกับ สมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2548 : 86) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลใน

เขตจังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับทวิศักดิ์ ปักษา (2550 : 56) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จำนวน 198 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนอยู่ในระดับมาก

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมาศ โชคชัยวัฒนากร (2548 : 86) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลต่อการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับวิสูตร จงชูฉนิชย์ (2549 : 95) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ ทั้งโดยรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับธิดารัตน์ ขารสินธุ์ (2549: 97) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า พนักงานเทศบาลที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เต้นดวง สุบุตรดี (2550 : 88) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแกดำ

อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ พรณธิพา สมศรีดา (2550 : 94) ได้ทำการวิจัยระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ เทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลตำบลทุกแห่งในจังหวัด มหาสารคามเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ไม่สอดคล้องกับประมวล เกตรา (2550 : 97) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของ คณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการพัฒนา ของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ 21-30 ปี มีความคิดเห็นในด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับทุกกลุ่มอายุ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษากิจการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียง สะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ ดังนี้

1.1 ควรหาตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชน ควรมีการส่งเสริมกลุ่ม อาชีพอ่างเหมาะสม ควรส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชน สามารถช่วยตนเองได้อย่างยั่งยืน

1.2 ควรเพิ่มการช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ควรให้ การดูแลกลุ่มผู้พิการอย่างเหมาะสมเพื่อให้คนพิการช่วยตนเองได้

1.3 ควรมีการปรับปรุงถนนให้เป็นถนนที่สัญจรสะดวกและปลอดภัย ควร สร้างทางระบายน้ำตามถนนในหมู่บ้าน มีการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินและที่ สาธารณะให้สะอาดปราศจากขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.4 ควรมีการขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขินเพื่อทำการเกษตร ควรมีการดูแลไม่ให้ น้ำ ขาดแคลนในฤดูแล้ง

1.5 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรเน้นการณรงค์ให้ความรู้ด้าน โรคติดต่อและวิธี ป้องกัน และมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมิให้เกิดโรคติดต่อ

1.6 ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ควรมีการรณรงค์การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ควรมีการจัดเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของ อบต. เป็นประจำ

1.7 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมด้านประเพณี ไม่ควรมีการประกวดกิจกรรมเพราะจะทำให้เกิดความขัดแย้ง ควรรณรงค์การงดดื่มสุราในวันสำคัญทางศาสนา ควรส่งเสริมให้เยาวชนได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

1.8 ควรมีการอบรมเยาวชนให้เป็นแกนนำในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ควรเพิ่มหลักสูตรด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ควรรณรงค์ปลูกป่าทดแทน เพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และเป็นแหล่งอาหารของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในเขตอำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นข้อศึกษาเปรียบเทียบต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี